

BARNKONVENTIONSPILOTER 2024

Slutrapport

8.7.2024

Mariehamn

Rädda Barnens Barnkonventionspiloter

För elfte året i rad erbjöd Rädda Barnen på Åland sommarjobb som barnkonventionspilot till sex stycken ungdomar mellan 14–17 år.

Barnkonventionspiloter jobbar för att fler ska känna till barns rättigheter.

Barnkonventionspiloterna får påverka sitt jobb och kan till exempel jobba med att sprida information om Barnkonventionen, att planera och genomföra olika aktiviteter för barn och vuxna, att skapa informationsmaterial, att göra undersökningar och att uppdatera i sociala medier. Barnkonventionspiloterna kan också göra studiebesök och träffa personer som är viktiga för att göra barns rättigheter kända på Åland.

Årets tema

Detta år var temat barns och ungas hälsa och välmående på Åland.

Barnkonventionspiloterna jobbade bland annat med att

- lära sig mer om fysisk och psykisk hälsa
- lära sig mer om barns rättigheter
- lära sig mer om vilket stöd det finns på Åland
- planera och genomföra träffar med unga barn, äldre barn och vuxna
- samla information från andra barn och unga om deras hälsa och välmående
- samarbeta med olika aktörer som jobbar med barn på Åland

Rekrytering

Rekryteringen av sommarjobbare inleddes i januari 2024 med annonser i sociala medier, på Rädda Barnens hemsida och hos AMS. Information om sommarjobbet och erfarenheter från barnkonventionspiloter 2023 delades i Rädda Barnens sociala medier under hela rekryteringsperioden.

Rekryteringsworkshops

Både fysiska och digitala utbildnings- och rekryteringsträffar ordnades i mars för unga om barns rättigheter och speciellt rätten till hälsa diskuterades. Totalt deltog 50 unga i åldern 13-17 år på träffarna.

Syftet med träffarna är att ge deltagarna tillfälle att bekanta sig med Rädda Barnen på Ålands verksamhet, få information om föreningens sommarjobb och lära sig mer om barnkonventionen och barns mänskliga rättigheter genom diskussion och roliga övningar.

Detta år hade vi särskilt fokus på temat barns rätt till hälsa och välmående och hade ett samarbete med Ålands landskapsregerings 3,5-åriga projekt "Barn och ungas hälsa och välmående". Under träffarna diskuterade ungdomarna sina egna tankar om hur det ser ut på Åland och vad som borde göras för att alla barn ska må så bra som möjligt.

Rekryteringsprocessen

Rekryteringsgruppen bestod av Barnkonventionsansvarig Jonna Varsa, ansvarig för Barnens internet Tanja Rönnberg. När vi väljer barnkonventionspiloter tittar vi på att det blir en blandad grupp där det finns olika personlighetstyper och kunskaper, åldrar och boendeort. Alla ungdomar som erbjöds jobb tackade ja. Barnkonventionspiloter 2024 var Elis Storsjö, Frode Mangelli-Lantz, Isabelle Slotte, Nora Tornefjell, Zeb Häggblom, Ella Granström. De anställdes för tiden 10.06. - 05.07.2024 på 80 % arbetstid.

Rekrytering av handledare

I år erbjöd vi också sommarjobba åt en handledare som tillsammans med ordinarie handledare ansvarade för gruppen barnkonventionspiloter. Totalt sökte 19 personer jobbet som handledare, varav en drog tillbaka sin ansökan när hen insåg att arbetet är på Åland och inte i personens hemland. Klara Holm valdes till handledare baserat på att hon hade passande utbildning och erfarenhet av att jobba med barn. Klara var själv barnkonventionspilot år 2017.

Planering av programmet

Planeringen av programmet började samtidigt som planeringen för rekryteringen. Vi ville behålla vissa delar från tidigare år men också lämna utrymme för årets piloternas egna intressen. Inför sommarjobbet ordnades en träff på Rädda Barnens kansli den 18 april där de blivande piloterna fick information om arbetets innehåll och tyngdpunkter samt möjlighet att lära känna varandra och uttrycka sina åsikter om vilka möjliga arbetsprojekt de var speciellt intresserade av. Innan barnkonventionspiloterna började jobbet var handledarna i kontakt med andra organisationer, barngrupper samt med Ålands landskapsregering för att undersöka möjligheter till samarbete.

Arbetet under sommaren

Detta år jobbade barnkonventionspiloterna med många olika projekt. En del av programmet var planerat på förhand, men mest hade piloterna möjligheten att själva skapa sina arbetsprojekt enligt eget intresse. I arbetet ingår alltid utbildning om barnkonventionen genom diskussioner och olika övningar. Ett övergripande mål var att träffa så många barn som möjligt för att ta reda på vad de har att säga om ämnet hälsa och välmående och sedan förmedla resultatet till de som har makt på Åland.

Samarbete med **Ålands landskapsregerings projekt "Barn och ungas hälsa och välmående"** var ett av sommarens mest omtyckta projekt. Utifrån olika frågor som projektet ville veta mer om kunde barnkonventionspiloterna bygga övningar och skapa enkäter riktade till barn i olika åldrar. De var även inbjudna att delta i en workshop tillsammans med projektets ansvariga Maarten Sengers och projektmedarbetare Linda Ekström. I workshopen deltog även utbildningsminister

Annika Hambrudd och social- och hälsovårdsminister Arsim Zekaj samt Tove Nylund, specialsakkunnig vid socialvårdsbyrån och jobbar med framtagandet av Ålands barn- och ungdomsstrategi. Maarten, Linda och Tove hade alla förberett frågor som de ville veta mer om inom sina respektive områden. Barnkonventionspiloterna gick noggrant igenom alla frågor och diskuterade dem i gruppen. De använde sig sedan av frågorna då de träffade barn under sommaren. Förutom vuxnas frågor gjorde de även egna. Frågorna handlade bland annat om skärmtid, hur barn upplever att de får stöd i skolan samt delaktighet och hörande av barn. Det här samarbetet var basen för barnkonventionspiloternas arbete denna sommar. Barnkonventionspiloterna uttryckte i sin feedback efter sommaren att detta var mycket lyckat, de kände sig hörda och väl bemötta.

**105
röster
har
hörts!**

Barnkonventionspiloternas arbete med att höra barn och unga

Sammanlagt hörde barnkonventionspiloterna 105 barn under sommaren.

De träffade barn på:

- Rådhuset (inflyttade barn)
- DUV
- Folkhälsans barnklubb
- Folkhälsans sommarhäng för ungdomar
- Dagem
- Ungdomskaffe

- Via enkät

De fick träna på att planera och genomföra relevanta aktiviteter för att samla information samt att dokumentera efter varje träff.

Rådhuset

Rådhuset är en mötesplats för alla inflyttade i Mariehamn. Barnkonventionspiloterna var inbjudna till Kaffeklubbens avslutning till vilken barn och vuxna i varierande ålder kom. Här kunde de fundera över hur man kommunicerar med personer som kanske inte kan svenska samt med små barn.

DUV

DUV är en intresseorganisation för barn och vuxna som har intellektuell funktionsnedsättning samt för deras anhöriga. I år kunde barnkonventionspiloterna besöka deras sommarläger för barn och genomföra olika aktiviteter och samla information om vad barnen tyckte var viktigt för deras hälsa och välmående. Barnkonventionspiloterna fick träna på planering och utförande som passade gruppen.

Folkhälsans sommarläger

Varje år har Folkhälsan dagsläger för barn och ungdomar på ön Talatta i Mariehamn. Barnkonventionspiloterna var inbjudna för att hålla aktiviteter för en grupp med barn 7-12 år och för en grupp med ungdomar 12-16 år. Barnkonventionspiloterna förberedde åldersanpassade program och samlade information om barn och ungas hälsa med hjälp av lekfulla metoder.

Daghem

Barnkonventionspiloterna besökte även daghemmet Nyängen i Mariehamn. Där valde de ett tema om machokultur och jämställdhet genom en interaktiv teater. Barnen fick se teatern, prata, tycka, rita, diskutera om det finns något som är "typiskt tjejer och killar". Även här samlades information om barns hälsa och välmående.

Ungdomskaffe

Barnkonventionspiloterna bjöd även in till ett ungdomskaffe dit alla ungdomar på Åland var välkomna. De bjöd in genom sociala medier, affischer och personliga inbjudningar. Under fikaten valde de olika teman som gruppen sedan fick diskutera tillsammans. De hade även aktiviteter och varierade samtalsmetoderna så det fanns möjlighet att diskutera på sätt som passar olika personligheter. TikTok var en populär kanal där ungdomarna berättade om sitt jobb men även bjöd in till olika träffar och aktiviteter.

Enkät

Barnkonventionspiloternas stora mål var att nå så många som möjligt under sommaren. Tillsammans gjorde de en enkät med frågor från Ålands landskapsregering samt egna. Enkät spreds flitigt under sommaren och resultaten diskuterades i gruppen men även bland vuxna som barnkonventionspiloterna mötte i sitt arbete.

Träffar med vuxna

Under sommaren träffade barnkonventionspiloterna även vuxna för att lära sig mer om hur olika organisationer jobbar med att främja hälsa eller vilket stöd det finns att få för unga på Åland om det skulle behövas. De träffade:

- Skunk (fokus skärgården)
- Ålands ungdomsförbund (fokus kultur)
- Lågtröskelmottagningen (fokus gruppträck)
- Regnbågsfyren (fokus regnbågsunga)
- Ålands barnombudsman (fokus ge och få information om myndigheten)

Skunk

I ungdomarnas arbete med att höra barn och ungdomar var det viktigt att även få skärgårdsungas perspektiv. Genom ett besök på Skunk - skärgårdsungdomarnas intresseorganisation fick barnkonventionspiloterna mer information om skärgårdsungas utmaningar och möjligheter. Under besöket fick de information om verksamheten men även kontakt till en Discordkanal där de kunde nå ungdomar i skärgården och på så sätt inkludera även dem i arbetet med att höra barn

Ålands ungdomsförbund

En representant från förbundet kom och berättade om verksamheten. Under träffen fick barnkonventionspiloterna veta mer om vilka evenemang som arrangeras för unga på Åland men även hur de själva kan vara delaktiga i olika kulturevenemang framöver. Detta var en inspirerande träff som bland annat mynnade ut i en insändare om kultur i lokaltidningen.

Lågtröskelmottagningen

Lågtröskelmottagningen från ÅHS besökte oss och höll en workshop om gruppträck med barnkonventionspiloterna.

Regnbågsfyren

Vi fick besök av en ungdomsledare från Regnbågsfyren. Hen berättade om Regnbågsfika, normer, projekt och diskuterade normer tillsammans med barnkonventionspiloterna.

Ålands ombudsmannamyndighet

Barnkonventionspiloterna träffade Barnombudsmannen och övrig personal på myndigheten för att informera om sitt arbete med årets tema men även för att få information om Barnombudsmannens arbete.

Texter och media

Några av barnkonventionspiloterna valde att skriva texter till hemsidan, blogg, sociala medier men även insändare till lokaltidningarna skrevs. Barnkonventionspiloterna medverkade även i radio två gånger. I ett av inslagen berättade de om sitt arbete på Rädda Barnen och i det andra blev de intervjuade gällande deras tankar kring kopplingen mellan skärmanvändning och psykisk ohälsa tillsammans med Tanja Rönberg, ansvarig för barnens internet och social- och hälsovårdsminister Arsim Zekaj.

Länk till det första inslaget: <https://alandsradio.ax/nyheter/radda-barnens-barnkonventionspiloter-vi-far-chans-paverka>

Länk till det andra inslaget: <https://alandsradio.ax/aland-idag/diskussion-ungaskarmtid-och-ohalsa>

Barnkonventionspiloternas egen rapport

Under sommaren tränade barnkonventionspiloterna på att dokumentera och plocka ut information från träffarna. De har gjort en egen rapport som finns att läsa här:

[Dokumentation barnträffar 2024 piloter.docx](#)

Utvärdering

Då piloterna hade jobbat 2 veckor, halva tiden, erbjöds de utvecklingssamtal. Under samtalen diskuterades arbetsklimatet, hur det går att jobba i grupp, arbetstider, om handledningen varit tillräcklig. Där lyfte piloterna fram bl.a. att de hittills hade varit nöjda och att de trivdes i gruppen. Några gav feedback på hur de önskar lägga upp arbetsdagen för att hålla energin uppe samt berättade om det fanns något som var speciellt viktigt för dem att hinna med innan jobbet nådde sitt slut.

Enskilda utvärderingssamtal hölls också på sista dagen på jobbet. Appen Trello användes för schema samt utvärdering av olika projekt och besök. Sammantaget tyckte Barnkonventionspiloterna att jobbet var roligt, tryggt, intressant, utvecklande och varierande. Arbetet i gruppen har fungerat bra enligt piloterna och handledarna.

Från handledarnas synvinkel har sommaren gått bra. Ungdomarnas stora mål var att presentera sina egna och andra barns röster till Ålands landskapsregering, vilket de även gjorde. Det var bra att ha en röd tråd och frågor att följa. Under handledning kunde barnkonventionspiloterna prova att utföra uppgifter som krävde mod och planering under trygga former. Trygghetspolicyn har även varit en röd tråd under

sommaren och det var bra att ha den med sig vid barnträffar men även för sommarjobbarnas egen trygghet. Den blev en naturlig del av arbetet.

Slututvärdering från barnkonventionspiloterna

Vad var bäst med sommarjobbet?

"Att få jobba tillsammans med varandra och ha kul. Att få höra så många barn och få så många svar till våra frågor. Talatta och att få träffa alla de vuxna vi träffat."

"Miljön"

"En trygg miljö med underbara kollegor som man kan skoja med på ett snällt sätt! Och att få träffa politiker var kul!"

"Att vi har haft roligt tillsammans och åka båt ut till Talatta."

"Alla jag jobbat med och resorna till Talatta."

"Människorna och upplägget för jobbet. Man har alltid nåt att göra men man har aldrig stressigt. Och gruppen är supertrevlig och rolig."

Vad kan förbättras?

"Inget allt var perfekt, 10/10"

"Inget som jag kommer på"

"Kanske att man får en vecka sommarlov innan jobbet börjar, och inte fyra intensiva veckor på raken utan med lite lediga pauser emellan."

"Inget som jag kommer på just nu."

"Jag kommer inte på något som skulle kunnat ha förbättrats."

Vad har jag lärt mig?

"Att hålla lekar och prata med barn. Och om barnkonventionen"

"Mer om barnkonventionen och Rädda barnens verksamhet. Att leda lekar och skriva insändare."

"Hur man professionellt hanterar samtal från tidningen osv, hur man är en bra vän utan en massa sarkasm och onödiga kommentarer, hur man skapar affischer, bloggar och enkäter osv. Och om olika ställen och organisationer som vi fått besök av eller besökt själva!"

"Väldigt mycket t.ex. lågtröskelmottagningen, barnombudsman, regnbågsfyren och jätte mycket mer"

"Jag har lärt mig en massa om hur barn har det och om barns rättigheter. Och jag har lärt mig mer om hur man ska bemöta barn och ungdomar"

"Att hitta min kreativitet lite mer, barnkonventionen, bemötande av barn och ungdomar"

Varför borde unga söka sommarjobbet som barnkonventionspilot?

"Det är jättekul och ett annorlunda jobb där man själv utvecklas, man får jobba i en hel månad med jättesnälla personer och man får bra lön"

"Roligt sommarjobb där man utvecklas mycket som person"

"Det är ett bra första sommarjobb, känns tryggt och tar barnens bästa i beaktande! Och man får betalt för att ha kul och lära sig om sina rättigheter!! Hur mycket bättre kan det bli??"

"Man lär sig mycket om ens rättigheter. Jätteroligt jobb. Jättetrevliga chefer. Mycket varierande arbetsuppgifter. Och om man gillar att arbeta i grupp så är det här ett jobb för dig."

"Man lär sig om sina rättigheter, får en bra första (kanske första) lön, trevlig miljö och härliga kollegor. Allmänt ett bra intro till arbetslivet."

Mina tips för nästa barnkonventionspiloter?

"Var trevliga mot varandra och det är okej att inte få bra idéer i början, det är helt normalt"

"Tänk stort, var snälla mot era kollegor och var ärliga när något känns tokigt, så löser det sig på ett bra sätt!"

"Typ att bli bra vän med alla så man får bra stämning i gruppen med bra samarbete."

"Stressa inte"

"Ingen stress om man inte kommer på tankar i början. Försök att få bra kontakt med dom andra du jobbar med så tidigt som möjligt så kommer som här veckorna bli jätteroliga."

"Ha tålamod. I början kommer man oftast ha helt tomt på tankar och kreativitet men redan första dagarna så blir det bättre. Trust in the process."

Gemensam utvärdering från barnkonventionspiloterna

Lärorikt

Roligt

Man får göra skillnad

Varierande

Man får påverka

Man utvecklas

Bra första sommarjobb för det är inte så stressigt

Bra lön

Man känner att man gjort någonting för pengarna man tjänar

Kreativt

Barnkonventionspiloternas egna slutord

Under våra 4 veckor som barnkonventionspiloter har vi träffat 105 barn! Vi har även träffat människor från ÅLR, Skunk, Rådhuset, Lågtröskelmottagningen och Ungdomsförbundet. Vi har diskuterat många olika teman varav några kommer från oss och några från frågor sammanställda av Maarten och Linda på ÅLR. Vi har även varit med i både radion och skickat insändare till tidningarna. Vi har också fått mycket intressant information från våra träffar med ungdomar:

De allra flesta barn och unga tycker att vuxna skyller för många av ungdomars problem på skärmtid.

De flesta barn och ungdomar vill hellre vara med kompisar än att sitta vid telefonen.

Det sker ganska mycket diskriminering i skolkorridorerna. Vi märkte vissa skillnader bland unga, beroende på ålder.

Barn i åldern 7-10 tycker att skolan gör tillräckligt för att minska på mobbning medan barn i åk 6-9 tycker att skolan gör för lite.

“Jag har lärt mig mycket den här sommaren och hunnit med massor. En av de viktigaste sakerna jag tar med mig härifrån är nog att det är okej, rentav bra, att tänka stort.”